

CYGNUS

Medlemsblad

för

Östergötlands Astronomiska Sällskap

Accepterar du som är medlem att, i stället för genom postutskick, själv hämta CYGNUS från vår hemsida? Sänd då ett e-brev till **lennart.samuelsson@snabela.radostar.se** och anmäl att du vill vara med på **ÖAS e-medlemslista**. Då får du meddelanden via e-post om aktuella händelser, och när en ny CYGNUS finns att hämta. (Byt *snabela* mot @, ett sätt att minska risken för SPAM.)

En God Jul
och
Ett Gott Nytt År
tillönskas alla ÖAS medlemmar

ÖAS höstmöte den 15 november var välbesökt och professor Bengt Gustafsson, Uppsala universitet gav ett mycket uppskattat föredrag med titeln: *Det mörka universum – om svarta hål, mörk materia och mörk energi*.

Ett referat av föredraget kommer i nästa nummer av CYGNUS.

Omedelbart före föredraget behandlade vi följande ärenden:

1. Beslut om nästa års avgifter.

SAS har anmält att årsavgiften för Populär astronomi måste höjas med 15 kr till 190 kr. Avgifterna till ÖAS föreslås vara oförändrade. ÖAS höstmöte beslöt därför att årsavgifterna för 2008 skall vara enligt följande:

290 kr för senior, inkl Populär astronomi och medlemskap i SAS

240 kr för junior (högst 18 år), inkl Populär astronomi och medlemskap i SAS

respektive

100:- för senior, enbart medlem i ÖAS

50:- för junior (högst 18 år), enbart medlem i ÖAS

Årsavgiften bör om möjligt betalas senast i februari 2008. Tack!

På sid 4 finns en kopia av ett PlusGiro-kort som visar vilka data som bör anges antingen inbetalningen sker med vanlig post eller via Internet.

2. Annonserade förslag till ändringar i ÖAS stadgar godkändes.
3. ÖAS styrelse behöver i vår förstärkas med en eller två nya medlemmar. Förslag mottages tacksamt av ÖAS valberedning via Carl-Olow Larsson kco.larssonsnabelatelia.com
4. Förslag till föredrag vid ÖAS årsmöte diskuterades.

ÖAS POSTADRESS

ÖAS
c/o Åsa Thorén
Platens väg 30
590 77 Vreta Kloster

SEKRETERARE

Åsa Thorén
Bostad: 013-12 53 25
e-post: asa.thorensnabelalinkoping.se

ORDFÖRANDE

Lennart Samuelsson
Kvinnebyvägen 107
589 33 Linköping
Bostad: 013-15 53 60
Mobil: 07-30 40 87 50
e-post: lennart.samuelsson@snabela.radostar.se

ÖAS POSTGIRO

431 37 13-2

ÖAS styrelse har fastställt följande program för vintern/våren 2008:**JANUARI**

To 24/1 2008 kl 19.00 "Vinterns stjärnhimmel".
Tillsammans med NAK.
Plats: Värmestugan, Landeryds observatorium

FEBRUARI

ÖAS observationsvecka 18/2 – 21/2
Du är välkommen att åka bil ända fram till observatoriet fram till kl 19.30.
Vänd bilen så att du lätt kan lämna platsen när du vill utan att störa de övriga med billyset.
Måndag, tisdag och onsdag är observatoriet öppet endast om det är stjärnklart.
På torsdagen är du välkommen oberoende av vädret. Vid dåligt väder får du en teoripresentation inomhus
Plats: Landeryds observatorium/Värmestugan

Visningar vid Landeryds observatorium.
Bokning via ÖAS hemsida: www.astronomi-oas.nu

MARS

To 13/3 kl 18.30 ÖAS årsmöte.
Plats: Fysikhuset, Linköpings universitet.
Föredrag av (ännu ej beslutat)
Titel: Neutronstjärnor

To 27/3 kl 19.30
ÖAS observationskväll.
Plats: Landeryds observatorium/Värmestugan

Visningar vid Landeryds observatorium.
Bokning via ÖAS hemsida: www.astronomi-oas.nu

---

 x

HELA ÅRET

Introduktionskurs i handhavande av Emma. (Ove)
Medlemmar som utbildar sig i handhavandet av ÖAS teleskop är välkomna att även delta i bokade visningar. Kontakta då den som ansvarar för visningen. Endast en extra person per visning kan accepteras.
Fotografering.
(Jakob Selbing/Jakob Sagatowski/Sven/Arno/Anders H/Anders W)

Eftersom flera av ÖAS medlemmar inte har tillgång till Internet visas nedan några bilder från ÖAS hemsida. Många fina bilder av stjärnhimlen har tagits med ÖAS teleskop och de visas på www.astronomi-oas.nu Kontakta gärna någon kamrat som har tillgång till Internet för att studera dem.

Landeryds Observatorium

Efter flera års förberedelser och byggande kunde ÖAS eget observatorium, kallat "Landeryds observatorium", invigas den 7:e mars 1996. Namnet beror på att observatoriet ligger inom Landeryds golfbana. Nedan syns en bild på observatoriet och den nybyggda värmestugan.

Värmestugan (till vänster) och observatoriet. Bilden är tagen i februari 2005. Foto: Lennart Samuelsson.

Första åren hade vi tillgång till ett 7" Questar samt några mindre instrument, men sedan sommaren 1998 är observatoriet utrustat med ett teleskop av typen Meade 12" LX200 som är döpt till [Emma](#). Detta teleskop är utrustat med en egen dator och styrs från en liten handkontroll. Över 64,000 objekt ligger lagrade i dess databas och kan lokaliseras med endast några knapptryckningar. Till teleskopet finns det dessutom tillbehör i form av flertalet okular och filter m m. På bilden nedan är taket på observatoriet bortdraget och byggnadens huvudkonstruktör Ove Huzell observerar med teleskopet Emma.

Ove Huzell observerar med Emma. Foto: Börje Gunnarsson, Östgöta Correspondenten.

Den "hett" efterlängtade värmestugan byggdes under sommaren 2003. Plåttaket och den handikappsanpassade toaletten färdigställdes under hösten 2004. Normaltemperaturen i värmestugan är 8-10 grader Celsius, med då vi har möten där kan temperaturen höjas med hjälp av ett telefonstyrt element. Det finns plats för max 15 personer i värmestugan och samma antal gäller för visningar i observatoriet.

Observatoriet förfogar över en CCD-kamera av märket Starlight-Xpress, modell MX5-C. Med den kan man ta [digitala bilder](#), istället för att använda vanlig film. [Emma](#) är monterad på en s.k. wedge, vilken innebär en ekvatoriell montering (rotationsaxel parallell med jordaxeln). Detta gör att man kan använda Emma till olika typer av fotografering som ställer högre krav på en bra följdning.

Denna norrskensbild är tagen utanför Kirunas observatorium under astronomidagarna i juni 2007. Fotograf Ulf Johnsson.

Årsavgiften bör om möjligt betalas senast i februari 2008 via Internet eller PlusGiro. Tack!
Exempel på uppgifter som bör lämnas:

PlusGiro 431 37 13-2

MEDLEMSAVGIFTER 2008 (kryssa aktuella alt.)

Medlem i ÖAS: **Senior 100:-**
Junior (≤18 år) 50:-
Prenumeration Populär Astronomi, medlem SAS **190:-**
Annan inbetalning: ..... :-
Summa att betala: ..... :-

**Östergötlands Astronomiska
Sällskap (ÖAS)**

E-medlem: Ja Nej

Namn: .....

E-post adress: .....

Om betalning **sker** via Internet och skrivutrymmet inte räcker,
komplettera med e-post till sekreteraren, Åsa Thorén
asa.thorensnabel@linkoping.se